

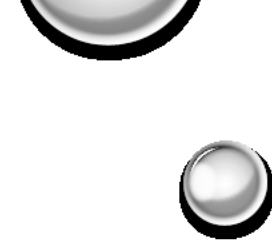

DŮKAZNÍHO BŘEMENO V CIVILNÍM ŘÍZENÍ SOUDNÍM

PETR LAVICKÝ

ZÁKLADNÍ POJMY

ČÁST I.

NON LIQUET

- **SKUTKOVÉ TVRZENÍ MŮŽE BÝT V ŘÍZENÍ**
    - PROKÁZÁNO
    - VYVRÁCENO
    - NEOBJASNĚNO – NON LIQUET
  - **ZÁKAZ ODEPŘENÍ SPRAVEDLNOSTI**
    - SOUD JE POVINEN ROZHODNOUT, I KDYŽ ROZHODNÉ SKUTEČNOSTI ZŮSTALY NEOBJASNĚNY
    - JAK?
-

VÝSLEDEK DOKAZOVÁNÍ - PŘÍKLAD

- *VE SPORU O VRÁCENÍ ZÁPŮJČKY (POŽADOVANÝ PRÁVNÍ NÁSLEDEK) MUSÍ ŽALOBCE PROKÁZAT:*
  - A. *UZAVŘENÍ SMLOUVY O ZÁPŮJČCE*
  - B. *PŘENECHÁNÍ PŘEDMĚTU ZÁPŮJČKY ŽALOVANÉMU*
  - C. *SPLATNOST*
- *PN = A + B + C*
- *BUDE-LI ZJIŠTĚNO A + B + C, SOUD PŘIZNÁ POŽADOVANÉ PN*
- *BUDE-LI ZJIŠTĚNO, ŽE A, B NEBO C NENASTALO (NAPŘ. SOUDCE NABUDE VNITŘNÍHO PŘESVĚDČENÍ, ŽE PŘEDMĚT ZÁPŮJČKY NEBYL ŽALOVANÉMU NIKDY PŘEDÁN), NELZE PN ŽALOBCE PŘIZNAT*
- *JAK MÁ ALE SOUD ROZHODNOUT, ZŮSTANE-LI A, B NEBO C NEOBJASNĚNO (NON LIQUET)?*

HMOTNÉ PRÁVO A NON LIQUET

- **PRÁVNÍ NORMA ZNÁ JENOM DVĚ SITUACE**
  - VŠECHNY ZNAKY SKUTKOVÉ PODSTATY (ZSP) JSOU NAPLNĚNY – PRÁVNÍ NÁSLEDEK (PN) STANOVENÝ V DISPOZICI NASTANE
  - NĚKTERÝ ZSP NENÍ NAPLNĚN – PN NENASTANE
- **NENÍ-LI JASNO, ZDA JE ČI NENÍ NĚKTERÝ ZSP NAPLNĚN – NENÍ JASNO, ZDA PN NASTAL, ČI NENASTAL**
  - SAMOTNÁ HMOTNĚPRÁVNÍ NORMA TUTO SITUACI NEUMOŽŇUJE PŘEKONAT
  - MUSÍ PROTO EXISTOVAT **ZVLÁŠTNÍ PRAVIDLA**, ODLIŠNÁ OD HMOTNĚPRÁVNÍCH NOREM, KTERÁ SLOUŽÍ K PŘEKLENUTÍ STAVU NON LIQUET – **PRAVIDLA DŮKAZNÍHO BŘEMENA**

PRAVIDLA (NORMY) DŮKAZNÍHO BŘEMENA

- **SKUTKOVÁ PODSTATA**
  - STAV NON LIQUET
- **DISPOZICE**
  - STANOVENÍ NEGATIVNÍ NEBO POZITIVNÍ FIKCE: SOUD MÁ ROZHODNOUT TAK, JAKO BY DOKAZOVÁNÍM ZJISTIL, ŽE NEOBJASNĚNÝ ZSP JE, NEBO NENÍ NAPLNĚN
- PRAVIDLA DB ROZDĚLUJÍ MEZI STRANY RIZIKO DŮKAZNÍ NOUZE (**OBJEKTIVNÍ DB**)
- Z ROZDĚLENÍ OBJEKTIVNÍHO DB VYPLÝVÁ ROVNĚŽ ROZDĚLENÍ
  - **SUBJEKTIVNÍHO DŮKAZNÍHO BŘEMENA (BŘEMENA VEDENÍ DŮKAZU)**
  - **OBJEKTIVNÍHO A SUBJEKTIVNÍHO BŘEMENA TVRZENÍ**

OBJEKTIVNÍ DŮKAZNÍ BŘEMENO

- VYJADŘUJE, VE PROSPĚCH (ČI K TÍŽI) KTERÉ STRANY MÁ SOUD ROZHODNOUT ZA STAVU NON LIQUET
  - MŮŽE SE UPLATNIT NEJEN V CIVILNÍM SPORNÉM PROCESU, ALE V JAKÉMKOLIV SOUDNÍM NEBO SPRÁVNÍM ŘÍZENÍ
-

SUBJEKTIVNÍ DŮKAZNÍ BŘEMENO (BŘEMENO VEDENÍ DŮKAZU)

- VYJADŘUJE, KTERÁ PROCESNÍ STRANA MÁ NAVRHNOUT DŮKAZ K PROKÁZÁNÍ URČITÉ SKUTEČNOSTI
  - JDE O PROCESNÍ BŘEMENO – STRANA MŮŽE VLASTNÍ AKTIVNÍ PROCESNÍ ČINNOSTÍ ODVRÁTIT NEPŘÍZNIVÉ NÁSLEDKY
  - UPLATNÍ SE POUZE V ŘÍZENÍCH OVLÁDANÝCH PROJEDNACÍ ZÁSADOU
-

VZTAH OBJEKTIVNÍHO A SUBJEKTIVNÍHO DB

- **ABSOLUTNÍ KORELACE** OBJEKTIVNÍHO A SUBJEKTIVNÍHO DB NA ZAČÁTKU ŘÍZENÍ
- V PRŮBĚHU ŘÍZENÍ MŮŽE BÝT **SUBJEKTIVNÍ DB ZMÍRNĚNO**
  - POSTUPEM PODLE § 120/2 OSŘ
  - VYSVĚTLOVACÍ POVINNOSTÍ STRANY NEZATÍŽENÉ DŮKAZNÍM BŘEMENEM

§ 120 ODST. 2 OSŘ

- **SOUD MŮŽE PROVÉST I DŮKAZY, KTERÉ PROCESNÍ STRANY NENAVRHLY**
  - JSOU-LI POTŘEBNÉ KE ZJIŠTĚNÍ SKUTKOVÉHO STAVU A
  - VYPLÝVAJÍ-LI Z OBSAHU SPISU
- Z PROJEDNACÍ ZÁSADY VYPLÝVÁ, ŽE SOUD NEMŮŽE NAŘÍDIT Z VLASTNÍ INICIATIVY DOKAZOVÁNÍ K OKOLNOSTEM, KTERÉ STRANY NEUČINILY SOUČÁSTÍ ŘÍZENÍ A ANI JINAK NEVYŠLY ZA ŘÍZENÍ NAJEVO

VYSVĚTLOVACÍ POVINNOST STRANY NEZATÍŽENÉ DB

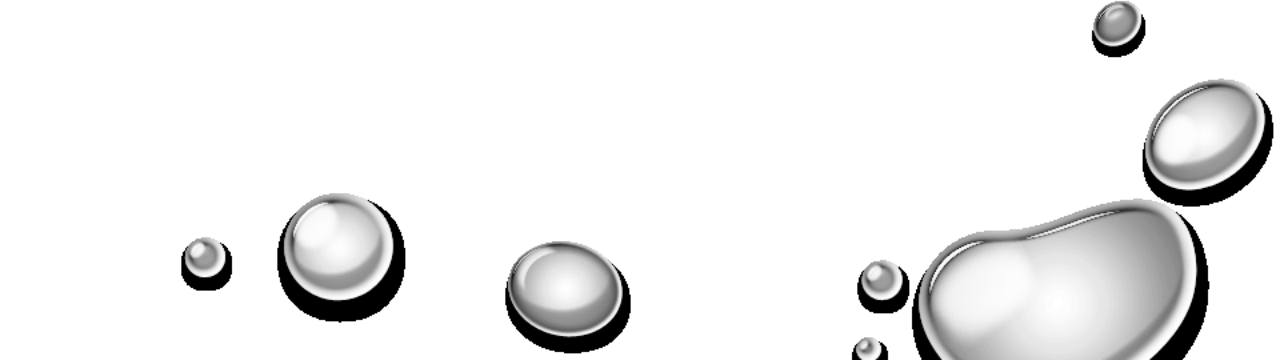
- SITUACE:
  - STRANA ZATÍŽENÁ DB OBJEKTIVNĚ NEMŮŽE ZNÁT ROZHODNÉ SKUTEČNOSTI; MÁ JE VŠAK K DISPOZICI PROTISTRANA NEZATÍŽENÁ DB
- *PŘÍKLAD 1:*
  - *V AUTOMOBILU ŽALOVANÉHO VE SPORU O NÁHRADU ŠKODY ZPŮSOBENÉ DOPRAVNÍ NEHODOU JELI DVA SVĚDCI; JE ŽALOVANÝ POVINEN JE IDENTIFIKOVAT, ABY JEJICH VÝPOVĚĎ MOHLA SLOUŽIT K PROKÁZÁNÍ SKUTKOVÝCH PŘEDNESŮ ŽALOBCE?*

VYSVĚTLOVACÍ POVINNOST – DALŠÍ PŘÍKLADY

- *ŽALOBCE TVRDÍ URČITÉ SKUTEČNOSTI; LISTINY, KTERÝMI JE MOŽNO JEHO TVRZENÍ JEDINĚ PROKÁZAT, MÁ U SEBE ŽALOVANÝ*
- *ŽALUJÍCÍ PACIENT TVRDÍ, ŽE MU ŽALOVANÝ ZUBAŘ NESPRÁVNÝM POSTUPEM ZLOMIL ČELIST; TVRZENÍ ŽALOBCE BYLO MOŽNO PROKÁZAT RENTGENOVÝMI SNÍMKY, AVŠAK DLE ŽALOVANÉHO BYLY PŘI PŘESTAVBĚ ORDINACE ZNIČENY*

3 KONCEPCE VYSVĚTLOVACÍ POVINNOSTI

- **OBECNÁ KONCEPCE VYSVĚTLOVACÍ POVINNOSTI**
    - NELZE OBECNĚ PŘIJMOUT, ABY PROCESNÍ STRANA VYSVĚTLOVALA SKUTEČNOSTI, KTERÉ SLOUŽÍ JENOM 2. STRANĚ, JEŽ NA NĚ ANI NEPOUKÁZALA A ANI JE RÁMCOVĚ NEVNESLA DO ŘÍZENÍ
  - **KONCEPCE ODMÍTAJÍCÍ VYSVĚTLOVACÍ POVINNOST**
    - JSOU V ROZPORU S PRINCIPEM ROVNOSTI ZBRANÍ
  - **KONCEPCE SPECIÁLNÍ VYSVĚTLOVACÍ POVINNOSTI**
    - JAKO JEDINÁ JE AKCEPTOVATELNÁ
-

SPECIÁLNÍ VYSVĚTLOVACÍ POVINNOST

- **VYSVĚTLOVACÍ POVINNOST STRANĚ NEZATÍŽENÉ DB VZNIKÁ:**
  - NEMÁ-LI STRANA ZATÍŽENÁ DB ŽÁDNOU REÁLNOU MOŽNOST ZÍSKAT POTŘEBNÉ INFORMACE JINAK
  - MŮŽE-LI STRANA NEZATÍŽENÁ DB TYTO INFORMACE BEZ OBTÍŽÍ PODAT
- POSTAČÍ, KDYŽ STRANA ZATÍŽENÁ DB PŘEDNESE ALESPOŇ „OPĚRNÉ BODY“
- PROTISTRANĚ PAK VZNIKÁ POVINNOST PODROBNĚ VYSVĚTLIT, DOPLNIT A OBJASNIT SKUTKOVÁ TVRZENÍ PROTISTRANY ZATÍŽENÉ DB

DŮSLEDEK NESPLNĚNÍ VYSVĚTLOVACÍ POVINNOSTI

- V RÁMCI VOLNÉHO HODNOCENÍ DŮKAZŮ
- SIGNALIZUJE OBAVY Z TOHO, ŽE BY SPLNĚNÍ VYSVĚTLOVACÍ POVINNOSTI PROSPĚLO PROTISTRANĚ
- V SOUVISLOSTI S OSTATNÍMI VYKONANÝMI DŮKAZY MŮŽE SOUD DOSPĚT K VNITŘNÍMU PŘESVĚDČENÍ O PRAVDIVOSTI SKUTKOVÉHO PŘEDNESU STRANY ZATÍŽENÉ DŮKAZNÍM BŘEMENEM

KONKRÉTNÍ BŘEMENO VEDENÍ DŮKAZU

- KDO MÁ ZA DANÉ PROCESNÍ SITUACE UČINIT DŮKAZNÍ NÁVRH, ABY VE SPORU USPĚL
- NEVYPLÝVÁ Z NOREM DŮKAZNÍHO BŘEMENA, ALE Z **HODNOCENÍ DŮKAZŮ** SOUDEM
- V PRŮBĚHU ŘÍZENÍ KONKRÉTNÍ DB JAKO **KYVADLO** PENDLUJE MEZI STRANAMI

KONKRÉTNÍ BŘEMENO VEDENÍ DŮKAZU - PŘÍKLAD

- *ŽALOVANÝ POPÍRÁ, ŽE PENÍZE, KTERÉ OD ŽALOBCE OBDRŽEL, BYLY ZÁPŮJČKOU*
- *ŽALOBCE TÍŽÍ DB OHLEDNĚ SKUTKOVÝCH ZNAKŮ SMLOUVY O ZÁPŮJČCE;
PROKÁŽE JE VÝSLECHEM SVĚDKŮ*
- *NA ŽALOVANÉHO PŘECHÁZÍ KONKRÉTNÍ BŘEMENO VEDENÍ DŮKAZU; NAPŘ.
PODAŘÍ SE MU ZPOCHYBNIT VĚROHODNOST SVĚDKŮ*
- *KONKRÉTNÍ BŘEMENO VEDENÍ DŮKAZU PAK OPĚT PŘECHÁZÍ NA ŽALOBCE ATD.*

DĚLENÍ DŮKAZNÍHO BŘEMENA

ČÁST II.

SYSTÉM PRAVIDEL (DĚLENÍ) DŮKAZNÍHO BŘEMENA

- ZÁKLADNÍ PRAVIDLO DĚLENÍ DŮKAZNÍHO BŘEMENA
- ZVLÁŠTNÍ PRAVIDLA DĚLENÍ DŮKAZNÍHO BŘEMENA
  - VÝSLOVNÁ ZÁKONNÁ PRAVIDLA
  - VYVRATITELNÉ ZÁKONNÉ DOMNĚNKY
  - SOUDCOVSKÁ PRAVIDLA DĚLENÍ DB

The slide features a white background with several realistic, 3D-rendered bubbles of various sizes. These bubbles are positioned in the corners: top-left, top-right, and bottom-right. The bubbles have a metallic or glass-like sheen, with highlights and shadows that give them a three-dimensional appearance. The central text is rendered in a clean, black, sans-serif font.

ZÁKLADNÍ PRAVIDLO DĚLENÍ DŮKAZNÍHO BŘEMENA

PSANÁ A NEPSANÁ ZÁKLADNÍ PRAVIDLA

- **PSANÁ PRAVIDLA**

- § 104 JOSEFÍNSKÉHO VŠEOBECNÉHO ŘÁDU SOUDNÍHO
- § 269 UHERSKÉHO CŘS
- ČL. 8 ŠVÝCARSKÉHO ZGB

- **VÝSLOVNÁ ÚPRAVA CHYBÍ**

- RAKOUSKO, NĚMECKO (§ 193 OSNOVY BGB), **ČR** (§ 271 VL. NÁVRHU CŘS Z ROKU 1937)
- **ZÁKLADNÍ PRAVIDLO DĚLENÍ DB MÁ POVAHU NEPSANÉHO PRÁVNÍHO PRAVIDLA**

OBSAH ZÁKLADNÍHO PRAVIDLA

- NEPLATÍ, ŽE „DŮKAZNÍ BŘEMENO TÍŽÍ TOHO, KDO ROZHODNÉ SKUTEČNOSTI TVRDÍ“
  - ROSENBERGOVA FORMULE: **KAŽDOU STRANU TÍŽÍ DB OHLEDNĚ SKUTKOVÝCH PŘEDPOKLADŮ JÍ PŘÍZNIVÉ PRÁVNÍ NORMY**
  - UPLATŇUJE SE V MNOHA ZEMÍCH, V PSANÉ NEBO NEPSANÉ PODOBĚ
  - „SVĚTOVÉ OBYČEJOVÉ PRÁVO“
  - **PRAKTICKÝ PROBLÉM: JAK POZNAT, KTERÉ PRÁVNÍ NORMY JSOU PŘÍZNIVÉ ŽALOBCE A KTERÉ ŽALOVANÉMU?**
-

ZÁKLADNÍ (NÁROKOVÁ) NORMA

- **KDO UPLATŇUJE NÁROK, NESE DŮKAZNÍ BŘEMENO OHLEDNĚ SKUTKOVÝCH PŘEDPOKLADŮ ZÁKLADNÍ (TZV. NÁROKOVÉ) NORMY**
- **STAČÍ PROKÁZAT VZNIK NÁROKU, NIKOLIV JEHO TRVÁNÍ**
- **NAPŘ. UPLATŇUJE-LI ŽALOBCE NÁROK ZE SMLOUVY, TÍŽÍ JEJ DŮKAZNÍ BŘEMENO PŘEDEVŠÍM OHLEDNĚ UZAVŘENÍ SMLOUVY**
  - NABÍDKA URČITÉHO OBSAHU
  - DOJITÍ NABÍDKY
  - BEZVÝHRADNÉ A VČASNÉ PŘIJETÍ

POPÍRÁNÍ A NÁMITKY ŽALOVANÉHO

- ŽALOVANÝ MŮŽE NA ŽALOBU REAGOVAT MJ. TÍM, ŽE
  - **POPŘE KONKRÉTNÍ SKUTKOVÁ TVRZENÍ ŽALOBCE**
  - **UPLATNÍ NÁMITKU**
- NÁMITKY JSOU POSTAVENY NA MODELU „ANO, ALE“:
  - NÁROK SICE VZNIKL, ALE POSLÉZE ZANIKL
  - NÁROK SICE VZNIKL, ALE JIŽ JEJ **NELZE SOUDNĚ PROSADIT**
  - NASTALA VÝJIMEČNÁ SKUTEČNOST, KTERÁ **BRÁNILA TOMU, ABY NÁROK VŮBEC VZNIKL**
- **POPŘENÍ NEMÁ NA ROZDĚLENÍ DB VLIV – U NÁMITEK JE ŽALOVANÝ ZATÍŽEN DB OHLEDNĚ SKUTKOVÝCH PŘEDPOKLADŮ PRÁVNÍ NORMY UPRAVUJÍCÍ NÁMITKU (TZV. PROTINORMY)**

PROTINORMY ZPŮSOBUJÍCÍ ZÁNİK PRÁVA

- PRÁVNÍ NORMY ZPŮSOBUJÍCÍ, ŽE PRÁVNÍ NÁSLEDKY VYVOLANÉ ZÁKLADNÍ NORMOU **POSLÉZE ZANIKLY**
  - JEJÍ SKUTKOVÁ PODSTATA JE NAPLNĚNA **POZDĚJI** NEŽ SP ZÁKLADNÍ NORMY
  - NAPŘ. **SPLNĚNÍ DLUHU** A JINÉ ZPŮSOBY ZÁNIKU ZÁVAZKU, ZMĚNY ZÁVAZKU, SPLNĚNÍ ROZVAZOVACÍ PODMÍNKY
-

PROTINORMY ZPŮSOBUJÍCÍ ZÁNİK PROSADITELNOSTI PRÁVA

- NEVYVOLÁVAJÍ ZÁNİK PRÁVA, ALE UMOŽŇUJÍ DLUŽNÍKU **ODEPŘÍT PLNĚNÍ**, A TÍM NAVŽDY NEBO DOČASNĚ ZPŮSOBIT, ŽE NÁROK NELZE SOUDNĚ PROSADIT
  - **PEREMPTORNÍ (TRVALÉ) NÁMITKY**
    - NAPŘ. PROMLČENÍ, PRÁVO RUČITELE ODEPŘÍT PLNĚNÍ (§ 2022 OZ)
  - **DILATORNÍ (DOČASNÉ) NÁMITKY**
    - NAPŘ. NÁMITKA NESPLNĚNÉ SMLOUVY
-

PROTINORMY ZABRAŇUJÍCÍ VZNIKU PRÁVA

- BRÁNÍ **OD POČÁTKU** TOMU, ABY NASTALY PRÁVNÍ NÁSLEDKY PŘEDPOKLÁDANÉ NÁROKOVOU NORMOU
- **PROBLÉM:** Z HLEDISKA HMOTNĚPRÁVNÍCH ÚČINKŮ NENÍ ROZDÍL MEZI NÁROKOVOU NORMOU A PROTINORMOU ZABRAŇUJÍCÍ VZNIKU PRÁVA:
  - **SVÉPRÁVNOST** JAKO PŘEDPOKLAD PLATNOSTI SMLOUVY
  - **NESVÉPRÁVNOST** JAKO DŮVOD NEPLATNOSTI SMLOUVY
- DŮSLEDEK: ODLIŠENÍ NOREM ZABRAŇUJÍCÍCH VZNIKU PRÁVA NEVYPLÝVÁ Z HMOTNÉHO PRÁVA, ALE **PRAVIDLA DŮKAZNÍHO BŘEMENA JE MUSÍ VYTVOŘIT**

JAK ROZPOZNAT NORMU ZABRAŇUJÍCÍ VZNIKU PRÁVA?

1. **ČASOVÉ HLEDISKO:** JEJÍ ÚČINKY NASTUPUJÍ V DOBĚ, KDY JE SKUTKOVÁ PODSTATA NÁROKOVÉ NORMY NAPLNĚNA JENOM ZČÁSTI NEBO JEŠTĚ VŮBEC
  - ODVOLÁNÍ A ZRUŠENÍ NABÍDKY, ZRUŠENÍ AKCEPTACE
  - ZŘEKnutí SE DĚDICKÉHO PRÁVA, DĚDICKÁ NEZPŮSOBILOST, VYDĚDĚNÍ
2. V OSTATNÍCH PŘÍPÁDECH PODLE **VZTAHU PRAVIDLO – VÝJIMKA**
  - POSUZUJE SE Z HLEDISKA ZÁKONNÉ ÚPRAVY, NIKOLIV EMPIRICKY
  - **PRAVIDLO** = MINIMÁLNÍ SKUTKOVÁ PODSTATA = ZÁKLADNÍ NORMA
  - **VÝJIMKA** = VÝJIMKOVÁ SKUTKOVÁ PODSTATA = PROTINORMA

INTERPRETAČNÍ PŘÍSTUP K ODLIŠENÍ NÁROKOVÉ NORMY A NORMY ZABRAŇUJÍCÍ VZNIKU PRÁVA

- **VÝCHODISKEM JE PRAVIDLO VĚTNÉ STAVBY**
  - V TEXTU PŘEDPISU JSOU NEJPRVE VYJÁDŘENY PRAVIDELNÉ PŘÍPADY, ZA KTERÝCH VZNIKÁ NÁROK (**MINIMÁLNÍ SKUTKOVÁ PODSTATA**)
  - TEPRVE NÁSLEDNĚ JSOU JAKO VÝJIMKA FORMULOVÁNY ZNAKY, KTERÉ PROKAZUJE ODPŮRCE (**VÝJIMKOVÁ SKUTKOVÁ PODSTATA**)
- **TYPICKÉ FORMULACE**
  - LEDAŽE, TO NEPLATÍ ATD.
- **JAZYKOVÝ VÝKLAD ALE NESTAČÍ; JE NUTNO POUŽÍT VŠECHNY METODY, VČETNĚ TELEOLOGICKÉHO VÝKLADU A ÚSTAVNÍCH PRINCIPŮ**

PŘÍKLADY PROTINOREM ZABRAŇUJÍCÍCH VZNIKU PRÁVA

- **ZÁSADNĚ NORMY UPRAVUJÍCÍ NEPLATNOST A ZDÁNLIIVOST PRÁVNÍHO JEDNÁNÍ**
  - NAPŘ. ROZPOR S DOBRÝMI MRAVY, NEDOSTATEK SVÉPRÁVNOSTI
  - VÝJIMKY: URČITOST A SROZUMITELNOST (OBSAH PATŘÍ KE SKUTKOVÉ PODSTATĚ NÁROKOVÉ NORMY)
  - SPORNÁ JE FORMA
- **NORMY DOVOLUJÍCÍ JINAK OBECNĚ ZAKÁZANÉ JEDNÁNÍ**
  - OKOLNOSTI VYLUČUJÍCÍ PROTIPRÁVNOST
  - LIBERAČNÍ A EXKULPAČNÍ DŮVODY
- **NORMY ZAKAZUJÍCÍ JINAK OBECNĚ DOVOLENÉ JEDNÁNÍ**
  - ZNEUŽITÍ PRÁVA A JINÉ PŘÍPADY PORUŠENÍ PRINCIPU POCTIVOSTI
  - VÝKON PRÁVA V ROZPORU S DOBRÝMI MRAVY

The image features a white background with several realistic, 3D-rendered bubbles of various sizes scattered in the corners. The bubbles have highlights and shadows, giving them a metallic or glass-like appearance. They are positioned in the top-left, top-right, and bottom-right areas, framing the central text.

VÝSLOVNÁ ZÁKONNÁ PRAVIDLA DĚLENÍ DŮKAZNÍHO BŘEMENA

PŘÍKLADY VÝSLOVNÝCH PRAVIDEL

- PRO URČITÝ ZNAK SKUTKOVÉ PODSTATY UPRAVUJÍ DŮKAZNÍ BŘEMENO JINAK NEŽ ZÁKLADNÍ PRAVIDLO
  - NAPŘ. § 4 ODST. 1, § 52 ODST. 2, § 90 ZOK
  - NADBYTEČNĚ § 2006 ODST. 2 OZ
- JEJICH OBSAHEM MŮŽE BÝT TÉŽ **POZITIVNÍ FIKCE**, POPŘ. FIKCE KONKRÉTNÍHO SKUTKOVÉHO ZJIŠTĚNÍ
  - § 916 OZ

The image features a white background with several realistic, 3D-rendered bubbles of various sizes. These bubbles are positioned in the corners: top-left, top-right, and bottom-right. The bubbles have a metallic or glass-like sheen, with highlights and shadows that give them a three-dimensional appearance. The central text is rendered in a clean, black, sans-serif font.

VYVRATITELNÉ ZÁKONNÉ DOMNĚNKY

STRUKTURA ZÁKONNÉ DOMNĚNKY

- **BÁZE DOMNĚNKY**

- DOKAZUJE JI STRANA, JÍŽ DOMNĚNKA SVĚDČÍ
- CHYBÍ-LI BÁZE DOMNĚNKY NEBO OMEZUJE-LI SE BÁZE NA „POCHYBNOSTI“, NEJDE STRIKTNE VZATO O DOMNĚNKU, ALE O OBYČEJNÉ ZVLÁŠTNÍ PRAVIDLO DĚLENÍ DB (§ 7, § 994 OZ), BYŤ SE JAKO DOMNĚNKA TVÁŘÍ („MÁ SE ZA TO...“)

- **PRESUMOVANÝ NÁSLEDEK**

- SKUTEČNOST ODLIŠNÁ OD BÁZE DOMNĚNKY (**ZÁKONNÁ SKUTKOVÁ DOMNĚNKA**) – NAPŘ. DOMNĚNKA DOBY DOJITÍ PODLE § 573 OZ
- PRÁVNÍ NÁSLEDEK (**ZÁKONNÁ PRÁVNÍ DOMNĚNKA**) – NAPŘ. § 980 OZ

VYVRATITELNÉ A NEVYVRATITELNÉ DOMNĚNKY

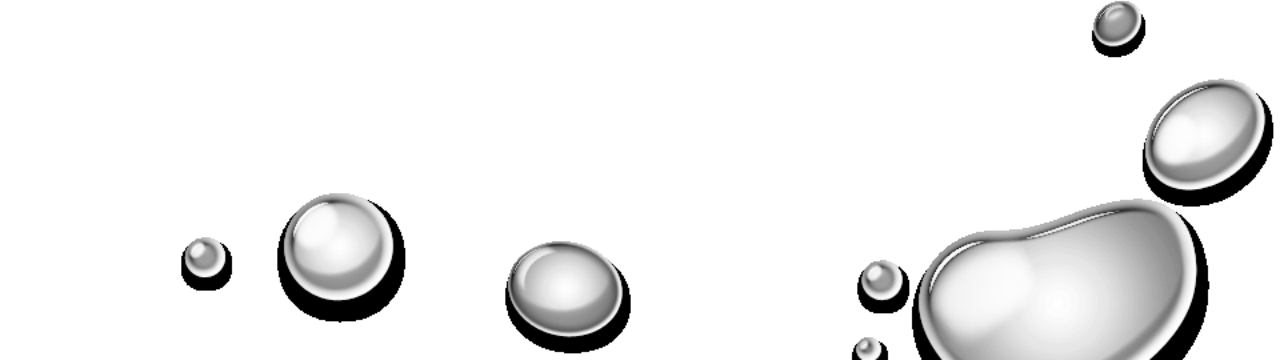
- VŠECHNY ZÁKONNÉ DOMNĚNKY MĚNÍ TÉMA DOKAZOVÁNÍ
  - TÍM JSOU ZNAKY BÁZE DOMNĚNKY
- POUZE VYVRATITELNÉ DOMNĚNKY OVLIVŇUJÍ ROZDĚLENÍ DŮKAZNÍHO BŘEMENA
  - STRANA, VŮČI NÍŽ TAKOVÁ DOMNĚNKA SVĚDČÍ, MUSÍ PODAT PLNÝ DŮKAZ OPAKU
    - SKUTEČNOSTI, KTERÁ SE PRESUMUJE
    - SKUTEČNOSTÍ, Z NICHŽ SE USUZUJE NA PRESUMOVANÝ PRÁVNÍ NÁSLEDEK
  - DŮKAZ OPAKU JE PLNÝM A HLAVNÍM DŮKAZEM, NIKOLIV POUHÝM PROTIDŮKAZEM

The image features a white background with several realistic, 3D-rendered bubbles of various sizes. These bubbles are positioned in the corners: top-left, top-right, and bottom-right. The bubbles have a metallic or glass-like sheen, with highlights and shadows that give them a three-dimensional appearance. The central text is rendered in a bold, black, sans-serif font.

SOUDCOVSKÁ PRAVIDLA DĚLENÍ DŮKAZNÍHO BŘEMENA

PŘEDPOKLADY A PODOBA SOUDCOVSKÉHO PRAVIDLA DB

- **NALÉHAVÁ NUTNOST ODCHÝLENÍ SE OD ZÁKLADNÍHO PRAVIDLA DB NEBO OD ZVLÁŠTNÍCH ZÁKONNÝCH PRAVIDEL (TJ. „OBRÁCENÍ“ ČI „OTOČENÍ“ DB)**
  - **NUTNOST MUSÍ BÝT DÁNA TYPOVĚ; NESMÍ JÍT O *AD HOC* SPRAVEDLNOSTNÍ ÚVAHU**
  - **NESTAČÍ SNÍŽENÍ MÍRY DŮKAZU POMOCÍ DŮKAZU PRIMA FACIE**
  - **VÝSLEDKEM JE OPĚT **OBECNÉ PRAVIDLO**, VYTVOŘENÉ PRO URČITÉ TYPICKÉ SITUACE**
-

PŘÍKLAD Z ČESKÉ JUDIKATURY

- ZJIŠŤOVÁNÍ SKUTKOVÉHO STAVU LEŽÍCÍHO V HLUBOKÉ MINULOSTI (22 CDO 1007/2013 A DALŠÍ):
- **SKUTKOVÁ PODSTATA**
  - OBJASNĚNÍ SKUTKOVÉHO STAVU JE S OHLEDEM NA DLOUHOU DOBU PRAKTICKY NEMOŽNÉ
  - APLIKACE ZÁKLADNÍHO PRAVIDLA BY VEDLA KE ZJEVNÉ NESPRAVEDLNOSTI
  - NEEEXISTUJÍ DŮVODY VYLUČUJÍCÍ UPLATNĚNÍ ZKUŠENOSTNÍHO POZNATKU, ŽE SE VĚCI DĚLY OBVYKLÝM ZPŮSOBEM
- **DISPOZICE**
  - DB NESE TEN, KDO TVRDÍ, ŽE SE URČITÝ DĚJ V HLUBOKÉ MINULOSTI ODEHRÁL JINAK, NEŽ ODPOVÍDÁ OBVYKLÉMU CHODU VĚCÍ